

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Szechenyi utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETÉMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok...
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények s ide intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kszektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetitsor egyszeri beíratásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsopetitsorért 20 kr

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Hétfő, Deczember 27.

255. szám.

A fordulat.

Az angol kormányválság minden-
esetre nagy fontosságu, és pedig nem
csak reánk nézve, hanem egész Európára
nézve. Ha igaz a hír, hogy lord Chur-
chill azért lépett ki a kormányból mert
békét akar és pedig majd nem feltétle-
nül békét, akar ugyan szegény Bulgári-
ára szomorú napok várnak, mert az oszt-
rák-magyar monarchia befolyása is sokat
fog vesztetni jelentőségéből. Tegnap még
teljes reménnyel neztünk a jövőbe és
azt hittük, hogy Oroszország az ő mig-
reliai kedvencével aligha vergődik zöld
ágra, ámde a dolog egyetlen nap alatt
annyit fordult, hogy éppenséggel nem
vagyunk képesek kombinálni. Mert ha
Anglia a balkáni tényezők sorából kilép,
és a háborút perhosvestálja, akkor utána
fog menni Olaszország, s mert Németor-
szág határozottan kijelentette, hogy neki
Bulgáriához semmi köze mert ott érde-
kei nincsenek, s mi szépecskén magunk
maradunk, s valyon Bulgária miatt így
egyedül provokálhatjuk-e a háborút? ab-
ban Tamás vagyok.

Kétségtelen, hogy Monarchiánk eré-
lyesebb politikája attól a pillanattól da-
tálódik, melyben megtudta Anglia és
Olaszország nézetét, amit a Sándor det-
ronizálása alkalmával még természetesen
nem tudott, s innen magyarázható, s
innen volt magyarázható nagyobb ova-
tossága, amely ovatosság, ill. még tar-
tózkodó álláspont kell hogy ismét vissza-
térjen, mert az emberek és birodalmak
megtartását mindig a körülmények ha-
tározzák meg.

Most tehát, fájdalom, de újra kiva-
gyunk téve annak, hogy visszavonultabb
álláspontunk miatt az ellenzéki sajtó,
mely a körülményeket nem igen szokta
figyelembe venni, ismét lefogja gyávánai
külpolitikánk vezetőit, s rémisztgetni

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A szegény ember gazdasága.

— Francia mese. —

Mesét mesélnek a gyermekeknek; de baj-
szos emberek is haszonnal és gyönyörűséggel
olvashatják.

A mesét a gyermekeknek szántam, a ta-
nulságot, mely mint esztendőben a velő, benne
rejlik, a felnőttek embereinek.

Boldog vagyok, ma mulattatom vele
az ifjabbakat, s gondolkozóba ejtem az idő-
sebbeket.

Hol volt, hol nem volt, nem tudom me-
lyik országban, volt egyszer két szegény
ember, de olyan szegény mint a templom
egere.

Nem volt se kenyérük a mit a teknőben
dagaszthattak volna, se teknőjük, amiben ke-
nyeret dagaszthattak volna.

Nem volt se házuk, ahová a tekaót el-
tehették volna, se helyük a horvá házat épít-
hették volna.

Ha helyük lett volna, mindjárt lett volna
miből házat építeni.

Ha házuk lett volna, lett volna horvá
tenői a dagasztó teknő.

S ha dagasztó teknőjük lett volna, bi-
zonyára lett volna benne dagasztani való
kenyerük is.

De mivel se helyük, se házuk, se tek-
nőjük, se kenyérük nem volt, valóban olyan
szegények voltak, mint a templom egere.

Mindenek fölött nem a kenyérnek, ha-
nem a háznak a hiányát érezték. Mert ke-
nyeret elég-t kaptak alamizsnakép, sőt néha
egy kis marad k eledél is, noha gyakran
hábtávágással fűszerezve.

De ők inkább szerettek volna örökösen
koplalni, de a saját házukban, a tűshely
pattogva égő hasábfái mellett üldögélve.

fog ama retentő térfoglalással, melyet
esetleg, a mingreliai herceg megválasz-
tásával az orosz diplomácia követ el.

Hogy mindezek elfognak maradni,
az könnyen megeshetik, de ha bekövet-
keznének, csak ott lennénk ahol Anglia
és Olaszország állásfoglalása előtt vol-
tunk, mikor az orosz okkupációról mi-
ről volt szó, s mikor Tisza Kálmán,
egyedül a birodalom erejére támaszkodva
jelenté ki, hogy okkupációt nem tűrünk.
Szavunkat és tekintélyünket tehát min-
den eshe'óság közt latba fogjuk vetni,
s legyen az a bulgáriai fejedelem, a
mingreliai herceg vagy akárki más,
hogy alkotmányellenesen kormányozzon,
azt nem tűrjük.

Mi pedig azt íleti, hogy ezen ese-
mény által az orosz befolyás ismét nagy-
ra fog nőni a Balkánon, mi nem hisszük
el azt sem. Oroszország eddigi befolyá-
sának alapja a népek rokonszenvében
rejlett, de amely rokonszenv nélkül ez
a befolyás soha, de soha nem fogja viszt
szállítani semmiféle — hatalmaskodás
avagy erőszakoskodás, legfőkébb is ron-
tani fogja. Egy két embert megveszte-
gethet, valami silány propagandát rubel-
lek hatalmával nem mondjuk hogy nem
szerezhet, de ennek a propagandának
csak is fizetett hívei lesznek, s a kinek
pénzt nem adnak, azt nem is fogják meg-
nyerni. Az e féle b folyások története
majd minden állam krónikájában helyet
foglal. 1849 után mi mindent elkövettek
velünk is. Majd nem kötéllal fogták hi-
vatalnoknak a magyar embert, de nem
ment, inkább koplalt és nyomorgott, s
az 1865-diki esemény bebizonyította hogy
a nemzet jobban összetart mint valaha.

Daczára mindezeknek, s daczára an-
nak hogy az orosz befolyásba többé nem
hiszünk, sőt a Romonus dinasztina ha-
nyatlásának vagyunk hirdetői, véghetel-
lenül sajnálók, ha jó indult politikánk

az eseményen ezen közbejövetele folytán
kerékvágásából kitérne. Az európai ha-
talmak csoportosulása az orosz felfuval-
kodottságra hatalmas nyomást gyakorolt
s monarchiánk határozott fellépésének a
Koburg herceg megválasztása is sike-
rülhetett volna, amennyiben a bolgár
nemzet lelkesült e név mellett, s Orosz-
országot kivéve a hatalmak sem sem
kifogásolták volna. Am de egy távirat,
s mindezen szép reményeink megingattak,
pláne dugóba dőltek, mert ha a mai an-
gol kabinet maradásából még valami len-
ne is, politikáját aligha megtarthatná.
Annyi azonban tény, hogy egy háború-
nál még az is jobb, és ha az angol ka-
binetváltozás nélkül a háboru kikerülhet-
len lett volna, ha a hatalmak addigi
csoportosulása háboru nélkül szintén nem
ment volna semmire, akkor százszor in-
kább változzék az angol kabinet, mint-
sem egy oly háboru törjön ki mely nyo-
mort, pusztuást, dőghalált szórna min-
den felé, s melynek kimeneletét előre
meghatározni nem lehetvén, talán éppen
reánk nézve válhatott volna végzetessé.
Nehéz ezt a fegyveres békét elviselni
de a nyomor, mely egy háboru után
bekövetkezni szokott, még nehezebb:
aztán legrettenetesebb áldozat a vérál-
dozat, mely ma már, a midőn közép-
kori sportnak nem tekinthető, hanem
csak is a legnagyobb nyomás kényszeri-
theti fel a nemzetre, — amennyire
csak lehet, mindig kerülendő. Az anyák
kenyerére, az anyák jajára gondoljunk,
mikor a háboru kezdése felett elakar-
juk dobni a kockát. Lehet, hogy há-
boru nélkül még többre megyünk.

Külföld.

Az angol miniszterválság. A „Times“
éretesülése szerint, Salisbury lord tárgyalás-
kezdett Hertington markival, a ki most Lon-
donban tartózkodik. Sa isburi ugyauis haj

a fekete kandalló mellé, melyet a tűz hiánya
még feketebbé tett

— Ah, ha egy kis parázs volna lega-
lá' b a kandallóban. Oly hideg van. Olyan
jó volna melegedni és emellett történeteket
mesélni.

De parázs nem volt, és ők áztak, való-
ban nagyon szegény emberek voltak.

Hirtelen két öreg szemű parázs vil aut
meg a kandalló mélyén, sárga és izzó, mint
az arany.

Az öreg ember kezét dörzsölve szól a
feleségéhez:

— Érzed a kellemes meleget?

— Erzem, — felelt az öreg asszony.

S kitárt tenyereit a tűz felé tartotta.

— Fújd öregem, — szólt az asszony,

— majd lángra lobbanik a parázs

— Nem, nem teszem, — felelt az em-
ber, — nagyon hirtelen elégne.

S a régi idők emlékeiről megindult a
beszéd, keserűség nélkül, jó kedvvel, mert
a tűz boldoggá tette őket.

Hírládatosok voltak ezért a karácsonyi
meglepetésért.

A szegény pár cseléd egész éjjel regétt
és melegedett. A tűz pedig lankadatlanul
sugárzott feléjük.

Mikor megvirradt, mit láttak ők, a kik
egész éjjel nem érezték a fagyasztó hideg-
séget?

A kandalló mélyén ült a szegény nyo-
morult macska, s ragyogó két parázsszemét
rájuk szegezte.

Ennek a két szemnek a világosságánál
melegedtek egész éjjel.

A macska pedig megszólalt:
— A szegény ember gazdagsága az
illuzió.

Jean Riohepin.

landó volna — a miat már a nyáron is föl-
ajánlotta volt — Hartington elnök-
sége alatt tárczát valalói, vagy mag-
radni továbbra is a kormány élén, s az
esetben Hartington lenne az alsóház
elnöke; vagy még egy harmadik mód: Har-
tingtonra bizza, hogy, ha célszerűnek tartja,
unionista-szabadelvű párti — tagokból
kormányt alakítson. — Churchill
lord pénzügyminiszter lemondását — hir-
szint — a tory-párt csaknem valamennyi tag-
ja rosszalja, s azt igazolatlannak tartják. A
mint Hartington visszatér Rómából, minisz-
tanács lesz. Különbön remélik, hogy több
miniszter nem mond le. A „Morning Post“
szerint Churchill lemondása nincs kapcsola-
tban az angol kormány külügyi politikájá-
val, mert közte és miniszter-társai közt nem
merült föl nézeteltérés a külügyi politikát
illetőleg. Ugyan-e lap konstatálja, hogy Kon-
stantinápolyból jobb hírek érkeznek, s hiszik,
hogy Törökországnak nincs szándékában a
jelenlegi aggodalmas helyzetet még boyo-
lodottabbá tenni.

A bolgár válság. A bolgár küldöttek
— mint Parisból távirják — még mindedig
nem érkeztek meg Parisba, mert a vonat,
melylyel utaznak, a hótavas következtében
utközben elrekedt. A küldöttek Kölnben az
ottani pályaházban hosszabb ideig beszélget-
tek Battenberg Sándorral. Ama mozgalom,
melyet az utóbbi napokban jeleztek Bulgári-
ából, egy bukaresti távirat szerint, mindössze
egy Szisztovánban előfordult dulakodás volt,
hol az elégtelenség hasznatlan kísérlettek
meg a prefektura, polgármesteri hivatal és
táviróhivatal, birókakerítését. Több embert
eltogtak, köztük Anov képviselőt is, mint a
ki a dulakodás értelmi szervezője volt. Anovot
Ruszcukba szállították.

Dr. Tisza István program- beszéde.

Vizakna város képviselője dr. Tisza
István e hó 22-én — programbeszédet
mondott.

A város választói délelőtti 9 órakor a
városház nagytermében összegyűlve Timár
Károly szabadelvűpárti elnök ajánlatára Syl-
veszter Domokos ev. ref. lelkész vezetésé-
alatt a képviselő meghívására egy 7 tagu bi-
zottságot küldött ki, mely tisztjében eljárva

A szenvedély rabja.

(Elbeszélés.)

írta: R. P. O.

(Folytatás)

Nyugodjál meg, édes leányom! tönkre
teszed magad végkép, — csillapítá őt az ag-
gó, jó atya. — Jer szobádba, nyugalomra
van szükséged!

Evelinét komornája lefektetted, de az álom
jótékony szárnyait nem bocsátá le a még min-
dig remegő nő szemére.

Már késő éj lehetett, midőn hirtelen fel-
szökött ágyából s halotthalványan, révedező-
majdnem a tébolyodottéhoz hasonló tekintettel
piczi kezét keblére szoritva, félve tekintett az
alvó komornára, s aztán halkán, visszafolyott
lélegzettel, lábujjhegyen járva, osont ki a szo-
bából.

A végzetes erkélyre futott, a bonnan
tegnap is a szerelem féltéstől zaklatva tekin-
tett Zára Erna k stélyára; a szomszéd kas-
tély ma is némán és hallgatagon állott a cse-
des éjben, csak Eveline tulcsigáztott képele-
tében tünt fel, mihtha az egyik ablakból fél-
homály derengene.

Oh! igen ott vannak, s nagyon boldo-
gok! s én örökös elhagyatottságra, örökös szen-
vedésre vagyok átaluk kárhoztatva. Nem! —
kiáltá fel elhatározással; leroiban a parkba, a
vizeséshez, mely a park legfestőbb részét ké-
pezte tiszta, mely tükörrel. A víz szélén azon-
ban megállt s elmerengett. Eszébe jutott az
öreg Marton kertész meséje ki már Zoltán
gróf atyja életében is itt szolgált a kastély-
ban. — Erzi, a leányom, — szokta mon-
dani az öreg, — fiatal, szép volt, olyan, mint
a tavasz legszebb napja, vidám, mint az ár-
tatlan gyermek s tiszta, mint a lilium. A
majoros csinos legény fia, a Péter, mégis
addig hitegette, csalogatta, mig nem egészen
belebolondults akkor aztán egyszerre mást
gondolt az a gonosz fiu, elfelejtette esküjét
s más leánnyal lépett frigyre. A szegény

a képviselő zajos éljenzések között jelent meg, Szócs József polgármester üdvözölte s e beszédre a képviselő következő, kivonatossan közölt beszédet tartott:

Tisztelt barátaim! Nem akarok én most e helyen sajtószertű programbeszédet tartani mely felülje államunk és társadalmunk összes fennálló kérdéseit, nem akarom a létező viszonyokat részletekig menő bírálat alá venni, hogy a belőlök levont conclusiók alapján pártállomást mintegy indokoljam, hanem kijelentem, hogy mint szabadelvűpárt által választott képviselő, e párt nézeteit vallom, s annak híve vagyok.

Tizenkét éve mióta e párt kormányon van s a magyar állam ügyeit vezeti, működése e 12 év alatt nyílt könyv mindnyájunk előtt. Ekesebben beszélnek a tények mellett, semhogy szükségesnek talánám védelmére gyenge szavamat felemleni.

Szükségesnek tartom azonban, hogy egy két, épen jelenleg actualis kérdésben indokoljam állásponatomat.

Ilyen elsősorban a pénzügyi kérdés. A fuzio, s ennek alapján alakult kormány létrejöttének közvetlen oka pénzügyeink vigasztalan helyzetében rejlett.

A még fiatal szervezeti államot egy 153 millió rövid lejáratú függő-adósság terhelte, s midőn a jelenlegi kormány az ügyek vezetését átvette, első feladatának mindenek előtt a pénzügyek rendezését tűzte ki.

Czélja elérésében, első sorban a takarékosság terére lépett, megszorítva és minimumra redukálva a kiadásokat, másrészt igyekezett a bevételek fokozásával a bevételi források lehető gyarapításával a jövedelmet fokozni s üdvös működése által sikerült is e rendkívüli nyomozott adósságtól szabadulni s a már-már fenyegető állami tönköt elkerülni. Ezen adósság át lett változtatva járadékos adóssággá, mely az állam pénzügyeire ha terhes is, de nem oly nyomozott, mint a már említett.

Ezen üdvös irányu működése kormányunknak azonban fájdalom nem tarthatott soká, mert az állam élet rohamos fejlődése fokozott kiadásokat igényelt; a nehéz külpolitikai helyzet pedig nagy áldozatokat, úgy; hogy kormányunknak a pénzügyek rendezésénél kifejtett működése elé nagy akadályok gördültek.

Mindamellett azonban, sikerült az akadályokat legalább momentán legyőzni, úgy hogy 1885. évi állami költségvetésünkben a rendes kezelésnél bevételeink a kiadásokat fedezték, budgetünk tehát normális volt. Azonban az egyensúly e helyreállítás csak látványos volt s amaz akadályok, melyekről fennebb szólottam, hozzájuk járulva még a társadalom fokozottabb igényeinek kielégítése is, újabb erősebb mérvben merültek fel és az egyes miniszteriumok azoknak nyomása alatt nem szoríthatták meg a kiadásokat s egyes tételeknél az előirányzatokat nagy mértékben túllépték, mialatt az oly nagy bajt okozó póthitelek keletkeztek, így nevezetesen az államvasutak keletkezésénél. Ezen viszonyok között a kormány azon egyedül férfias és helyes utra lépett, hogy a helyzetet nyíltan feltárta a képviselőház előtt, s ez államvasutak igazgatásának helyesebb szervezése, más adminisztratív intézkedések s a költségvetés kiadási tételeinek realisabb megállapítása által a baj ismétlődésének elejét vette.

megcsalott leány, szörnyű fájdalmában majd megtévelyodott. Mikor Péter a lakodalmát ülte, az este elment Erzi a lakodalmas házhoz s midőn betekintve látta, hitelen kedvese mint öleli mátkáját, nem kellett a szegény leánynak több, elkecseregetésében ide rohant e sziklás helyre s belevetette magát a mély vízbe. Másnap ott találtuk a partoldalban; megsejtettük; e jé hát neki is jobb volt így, nem szenvedett többé.

Erzi szomorú története régóta forgott már Eveline fejében, sőt egy ízben, midőn az öreg kertész ezt elbeszélte neki, rá is mondotta, hogy bizony ő is csak ekként cselekednék, ha az, kit forrón szere, megcsalná és elhagyna; ő sem bírná elviselni azt a szörnyű kint.

Mindaz végigcsikázott Eveline agyán, amint dult arccal, kibomlott hajjal s szorongó kebellet állott éppen azon a helyen, a honnan Erzi vetette magát a vízbe.

A hold tiszta ezüst sugaraival s csillámzó viz hampolygó hullámain törtek meg s a sziklára ütköző zuhatag hangos moraja bődítőlag hatott a szerencsétlen nőre. Oh! mennyire hívogatta lelkét nyugalomra az a sima viziükör, az a kábító moraj! Ideges, majdnem kéjes kacagásba tör ki a gondolatnál, hogy csak egy elszánt ugrás, a habok összecsapnak feje felett s ő el van temetve örült fájdalmával együtt. Ez a gondolat bátorrá tette s minden megrázkódás nélkül vette magát a kavargó örvénybe.

Nyomban utána a t昌平tról nyilbeséggel tört keresztül egy férfi alak a cserjéken s Eveline még nem merült a víz alá, midőn az utána ugrott a habok közé s erős karjával felfogván a szerencsétlen nőt, nagy erőfeszítéssel a partnak tartott. Eveline meg volt mentve.

A nagy lelki harc és a sok maró kín a kétségbeeset nőt teljesen kimeríté; majdnem két hétig fektült élet és halál között; környezete a legnagyobb aggodalom és félelemlett lesújtva, bánatos arccal virasztott ágya felett.

Igy állván a dolgok, nem csodálkozhatunk rajta, hogy ismételve, újult erővel haladjuk a vádat felhangzani, miszerint 12 év előtt kitűzött czéljához egyetlen lépéssel sem közeledezt. Ezen vád megdöntésére engedjék meg, hogy ismét csak tényekre hivatkozzam; s összehasonlítsam az 1876. évi zárszámadásokat az 1887. évi költségvetéssel, melynél csak nagyjában véve az adatokat 9 millióval kevesebb az államjövők eladása és hitelművelet által fedezendő összeg és ezzel szemben 14 millióval több a befektetési tőke; s így tényleges eredmény 23 millióval jobb az akkorinál míg a rendes bevétel és kiadások közti különbség 1887-ben 17 millióval kedvezőbb mint 1876-ban. De ezen javulás nem tünteti ki még azon gyarapodást, mely az összes állam nagyban mutatkozott. Mert ugyan is az 1887. évi költségvetésben vannak a megnövekedett kiadásoknál is nagy többletek, de ezzel szemben sok oly kiadási többlet is van mely kulturális közvagyonosodás, közbiztonság szempontjából az államélet nagy fejlődését mutatja s a társadalom anyagi és szellemi gyarapodását van hivatva előmozdítani. A bel-, igazság-, közlekedési, földművelési- és közoktatási tárcaik költségvetése mintegy 40 millióval nagyobb ma, mint 1876-ban.

Ezen kiadásokkal kapcsolatban emelkedtek az államjövödelmei is. Emelkedtek részben új adók behozatala s a régiak felemelése által, de igen nagy részben az államjövödelmeinek természetes fejlődése által is: így pl. a dohányjövödelék 76%-ban alig 13 millióval csökkent, míg 87-re 20 millióval lett előirányozva s így 10 év alatt 60 százalékos gyarapodást mutat. Ugyanez érv, ki kisebb különbséggel indirect adókra a bélyeg s illetékre s a postára is.

Ezekből tehát láthatjuk, hogy bár komoly és nehéz a helyzet, de egyáltalán nem reménytelen, s hogy jól alkalmazott takarékossággal és a kiadások lehető megszorításával s mindennek felett pedig türelemmel a gazdasági viszonyaink kedvezőbbé váltáig, még mindig bizton remélhetjük és reméljük a pénzügyi bajokból teljes kibontakozást.

A mi leginkább nehezíti a ki bontakozást, az az Európaszerte beállott gazdasági válság, melynek nyomozott voltát minden magyar gazda érzi, de ha e válság indító okait kutatjuk belátjuk, hogy bizony amaz óriási mennyiségű termények, Amerika, India és Ausztráliából Európába hoztak s az európai piacokat elárasztják, oly tényezők, melyek ellen egyetlen ország kormányja sem védekezhet kellő sikerrel; sőt tény az hogy Franciaországban e gazdának súlyosabb helyzete mint nálunk, s nem egy major, egy gazdaság áll felhagyva, mert nem hogy bérlőt, de még kezelőt sem kapnak bele olyat, ki bár adó fizesse.

A nyugati államok által felállított vámsorompó mint védekezési nálunk, kik nyers-terményeink exportjára vagyunk utalva, kétes érdekű s bárha én a szabadkereskedelemből vagyok híve, mégis, szemben a nyug. államok gazdasági politikájával, mely megfosztja a szabadkereskedés minden előnyétől, elkerülhetlenül szükségesnek látom, hogy legalább a védvamos rendszer előnyeit biztosítsuk magunknak mi is. Epen ezért az Ausztráliával természetesen álló kiegyezés alkalmából nyers-terményeink számára biztosítsunk kell annak piacait, mintegy cserébe azért, hogy Ausz-

tria iparának legnagyobb fogyasztói mi vagyunk.

A külpolitikánk irányára nézve kétségtelen, hogy arra folytonos befolyást mindig a Balkán-félsziget gyakorolt.

Monarchiánk jelen századbeli politikája az újabb idők az ugynevezett conservatív külpolitika volt, mely Törökország integritásának fentartásában nyilvánult egészen az utóbbi évtizedekig a midőn is, a Törökországban ura kodó állapotok tarthatatlansága párosulva az egyes balkáni népfajok rohamosabb fejlődésével és függetlenségük kivárá iránti törekvés lehetetlenné tette ezen elv fentartását külpolitikánk czélját a balkán félsziget népeinek s államainak teljes függetlensége s békés fejlődése képezi. Feladatunk: teljes erőnkön támogatni őket ezen a terezen s megakadályozni azt, hogy oly nagyhatalom vesse meg tehát a balkánon, mely monarchiánk biztonságát fenyegethetné.

E politika folytonos érintkezésbe hoz Oroszországgal, de nem feltétlen összeütközésbe. Nem kívánunk több egyebet, mint számtalanszor hangsúlyozott békés szándékunk s azon ígéretünk megtartását, hogy ez államok függetlenségét tiszteletben fogja tartani. Csak akkor, ha tényleg beavatkozik Oroszország s monarchiánk e balkán félszigetét oly formán hogy annak keleti része az ő, nyugati a mi érdek sphaeránkba tartozik.

Enek téves volta a legilletékesebb helyről ki lett jelentve. Nekünk egy része sem esik érdekünkbe oly formán hogy az illető állam függetlenségét csorbított befolyást akarjunk ott gyakorolni, de igenis érdekünk az, hogy ezt egy; más hatalom részéről sem tájékozunk el az egész félszigeten.

Kétségtelenül hibáztatjuk, hogy egy a monarchia két fele mint különböző politikai pártok nézete a külpolitika czéljaira nézve teljesen összhangzó kérdés csak az: megtett-e a külügyi kormányzatunk mindent e czélok elérésére. Azon beavatkozás melyet Oroszország Bulgáriára üggyeire az utóbbi időkben tett, eléggé elletve nemcsak országunk de az összes európai államok közvéleménye által, s ép oly mértékben el lett ismerve a Bolgár nép mérsékelt és bátor magatartása.

Teljes mértékben osztozom az orosz ügynökök magatartása feletti felháborodást, s a bolgár nép iránti meleg rokonszenvet érzem, ha az események közvéleményünket üdögessé türelmetlenné tették.

De azért óvakodnunk kell a külpolitikai elhamarkodott ítéletek és vélemények táplálásától, melyek gyakran tévesek, a mint pl. jól emlékezhetünk, ahogy 1876-78-ban menynyi vád zúdult a kormány ellen állítólagos orosz barátkozás miatt. S azóta a tények mit bizonyítanak? Azt, hogy óvatos külügyi kormányzatunk békés uton érte el azt a czélt, mit talán egy nagy áldozatokba kerülő conflatio, sem biztosított volna.

Mit bizonyítanak a tények: Oroszország elment a fenyegetések végső határáig s akkor visszahívta ügynökeit Bulgáriából, a nélkül, hogy a nagy szavakat tett követte volna. Kaulbars tábornok — ki valóban megérdemli, hogy mi magyarok köszönetet szavazzunk neki — ott hagyta ez országot, miután ott az orosz szabadsítót a bolgár néppel teljes alapossgal megismertette, s nem kétség kellő mértékben megkedveltette.

A helyzet az utolsó hónapokban határozottan javult. Európa mind erőteljesebben nyil-

vánuló közvéleménye, az angol és olasz részről illetékes helyről jött erőteljes nyilatkozatok reményt nyujtanak az iránt, hogy a fenyegető veszély el lesz kerülhető, de egyáltalán kedvezőbbeknek tüntetik fel a háboru esélyeit is, ha mégis arra kerülne a sor.

Azon meggyőződésben, hogy külügyi kormányzatunk mindent el fog követni érdekünk békés megoldására, de he ez nem volna lehető, nem fog visszariadni egy nagy háboru felelősségétől sem, támogatni fogom a külügyi politikát.

Ugy a nehéz külpolitikai helyzet, mint a pénzügyi viszonyok, igen kívánatosá teszi, hogy hazánk különböző nemzetiségei között állandó jó egyetértés, béke áljon fent. — A magyar államot őseink szereztek, s azt a magyar génius alkotta meg s ennek magyarnak kell lenni és maradni; ez czélja a kormányuk ugy ma, mint jövőben, de e mellett sohasem fogja gátolni, hogy a nemzetiségek nyelvüket és culturájukat ne ápolják és ne fejleszthessék, sőt azt előmozdítani törekszik. — S valóban, ha ez irány ellen a nemzetiségek által panaszok merülnek fel felelősségem, hogy mutassanak Európában áll, lamot, hol a nemzetiséget, nagyobb szabadságot és jogegyenlőséget élveznének, mint mi nálunk. Nézzék meg, minő a nemzetiségek sorsa más államokban, s mondják meg akkor őszintén, kívánják, hogy mi is oly politikát kövessünk, velük szemben. Nem csodálkozom én, hogy hazánk Román és Szerb polgárai örömmel látják a független Románia és Szerbia fejlődését! de éppen ez államok érdekében szükséges, hogy hű magyar állampolgárok legyenek s államunk erejét belzavarkal ne gyengítsék; mert ugy Szerbia mint Románia függetlenségének nincs nagyobb garatija, mint egy erős Osztrák-Magyar Monarchia. Es bármint iparkodjanak is egyesek — kik ellen kellehetlen szigorral és következetességgel kell fellépniük — megmetyezni a haza román ajku polgárainak hazafüli érzületét, meg vagyok róla győződve, hogy azok igen nagy többsége ép oly hű fia a hazának, amely hű tagja nemzetiségének.

Megerősít e hitemben az is, hogy önk sorában tisztelt választóim a román elem is teljesen képviselve van.

Ha jó hazafiak nem volnának, bizonyára nem választottak volna meg, nem lehetnének jó románok azért mert reám szavaztak, mert biztosíthatom önöket, hogy minden olyan intézkedés, mely nyelvök, culturajok ápolásában akadályozná őket ellenségre találna én bennem.

Végül igen köszönöm megítésem bízalmukat; igyekeznék fogom azt kérdemelni az által, hogy a közérdekeket s hol ennek keretén belül teltem localis érdekeiket is csekély erőmhöz képest istápolni fogom. Magamat szives já indulatukba ajánlom.

Napi hírek.

— Karácsony. Oly egyhangu, prózai ez a mi életünk; ja legtöbb esetben nem egyéb, mint napról-napra megújuló küzdelem a mindennapi kenyérért, ugy hogy még ma is, a mikor a divatos viágéret oly ön szemtelletl gunyolja ki különösen vallási dolgokban azt, a mi régi: beasó örömmel emlékeztünk föl abba a magasztos, misztikus körbe, a

De hiába! az emberi természet igen sok csapást és kint elbir, s noha Eveline ker se és ohajtotta is a halált, mégis életben maradt, megtörten elsenyedve. Csak a regé nyekben s a szini művekben halnak meg az emberek akkor, a mikor akarnak, az élet leg-többször az ellenkezőt rendel el, — hogy tovább viseljük a nyomozott terhet, mely alatt minden pillanatban öszeroskadni vélünk.

Pompás idő * volt kün s az orvos megengedte, hogy a gyengédkedő Evelinet kivessék a verandára, az üde lég megtámadt idegeire jótékony hatással leend. Az öreg Szirti is kijött két unokájával. Evelinet a heves öröm kitérőse fogta el, amint két gyermekét megpillantá.

— No lásd, gyermekem, — mondá mosolyogva az öreg férfi, nem szabad teljesen átadni magadat bánatodnak. Erőre van szükség- d Igen! igen! Eveline, neked élned kell gyermekeidért; apjuk gyávan, lelkiismeretlenül elhagyta őket, s most a gyermekek neveltetése, e nagy feladat rád vár. E kötelesség elől nem szabad meghátrálnod. azért csak bátorság édes leányom, el a csüggedéssel!

— Oh! igazad van jó atyám, — kiálta fel Eveline, atyja kezét megragadva, miközben arca felláglott, — nagyon igazad van, élnem kell, élnem gyermekeimért. Ez a gondolat felvillanyazza véremet! — S erre majd gyilk, majd másik gyermekét szorítá, az öröm könnyeit hullatva, szenvedélyesen dobogó keblére.

— Gyermekem, édes gyermekem, szeretlek, nagyon szeretlek benneteket! Oh, bocsássatok meg, hogy megtudtam feledkezni rólatok csak egy pillanatra is! ... De ez után irántatok való szeretetem valódi hőszé tesz; igen, érzem: dacolni fogok a sors csapásaival, egész életem nektek lesz szentelve. Dicsó cél, melyért érdemes, sőt szép élni!

Adrien öröm-mosolylyal ajkán bámulta

a lelkesültségében oly imádatok szép aszszonyt és sajátzerű gondolatok villantak meg agyában. Ő, aki annyi nemes megnyugvással viseli a szívében mind hatalmasabbá váló szerelem kínjait, a ki annyi feláldozással és részvétellel osztozik e nő sorsában, ő, aki életét is kész volt érte kockázra tenni azon a rémületes éjjelen, midőn magát utánna veté kavargó, förtelmes örvénybe: csakugyan megérdemelné, hogy Eveline által az életben még valaha boldogíttassék. az erélyes e nemes gondolkodása, e magasztos jellemű férfiü szerelmével talán képes lenne még a sötét multat leplelet borítani, s ha nem is a szenvedélyes, rajongó, ábrándos szerelem lángjait fellobogtatni, de legalább a szív nyugalmát, elégedettségét megadni. Hiszen egy oppant nagy családú után egész más színben tünteti fel előttünk az egész világ.

Eveline sugárzó arccal fordult Adrien felé, odanyujtva piczi kis kezét mialatt mondá:

— Köszönet édes jó barátom, nagylelkü megmentőm, köszönet nagy feláldozásodért, egész életemet át nagy hálára köteleztél. Soha sem fogom elfelejteni nagylelkűségedet, te visszaadtad az anyát gyermekeimnek. Köszönöm Adrien, köszönöm!

A szomszéd kastélyból Zára Erna és Herendi Zoltán gróf eltűntek.

Nagy felindulásokban azonnal máhaztattak, a gróf megkezdte a váló-párt és csakhamar reá elhagyták a vidéket.

A csábos Erna kezét megkérte a gróf s az azt diadal-mamorában oda is ígérte neki, egészen megfellekedve Rivered Egonról, a ki pedig a legirtózatossabb boszút esküdte azon esetre, ha hűtlen lesz hozzá.

De Erna egész más gondolatoktól volt most eltelve; azt hitte, hogy a gróffal való házassága helyet csinál majd neki a társadalomban. Egon csak nyugalmas életet ígért neki, ő azonban a vigalmak zaja és káprázató fénye után vágyódott.

Elmenetlök előtt Erna előtette a vas-szekrény kulcsát, melyet nagy bizalommal

amerikai barátja tett le a kezeibe; s szinte visszahökent az aranyok halmazásától, megriód a tolvajlás gondolatától, a nagy kincset nem merte elrabolni Riveredótól.

Utóbb azonban nagy káprázattal nyúlt a nemes érc után; végtére is, Rivadó hónapokon át édelgett az ő büvös karjaiban, s ő elárasztotta a gyönyör és kéj minden varázsaival, s most e kincset csak tekintheti jutalmul?

Nápoly mellett, a tengeröbölhöz közel, magassan kiemelkedő salmon, a tropikus égalj buja növényzetétől környezve áll a kényelmes s izléses styben épült nyárilak, melyben már négy hó óta él Herendi Zoltán gróf a búbájós Zára Ernával.

A villa tágas balkonján, mely a tengerre s a festői szép Ischia szigetére tekint, találjuk őt egy chaise-longueon elterülve, mély gondolatokba merülten.

A gróf arca megdöbbenően halvány, lázasan villogó szeméi mélyen beestek, ajkán bágyadt szenvődő mosolylyal. Zoltán retentetesen megváltozott; valódi árnya annak a Zoltánnak, kit elbeszélésünk kezdetén boldogan, sugárzó arccal, telyes férfiúi erélyben és erejében ismertünk meg nyugodt családi körében.

A midőn oly ocsmány módon elhagyta szerencsétlen nejét és kedves gyermekkeit, Erna, ez a kegyetlen teremés, a nagy felhevülés pillanatban örök szerelmet esküdzött neki az elrészegető, érzékes kacérságával szenvedélyt az örülésig fokozta, úgy, hogy teljesen rabszolgává vált a nőnek s vakon hajlott meg legdröbber szélélyei előtt is.

Ernánál azonban egy-két hónap mulva beállott a visszahatás, beleant az egész viszonyban s most irgalmatlanul kinczta áldozatát, a ki még mindig nem tudta szétfeszíteni a szörnyü bilincseket, melyekkel e nőhöz volt lánczova.

— Amina! — kiálta a gróf nyughatatlanul.

(Folyt. köv.)

mely a nyezi, gondol élet ny hessen boldogs dással ség egy esik a visszas a mit eg bánat é lenge k messzes fájt kes vagy ha a mivel tása elt csak az szenved galom is boldog o folyamá mel tölt előtt a ka által látása o czait, s elizte a Karacs idő végt is, s elk mök. El lelkesít vedesei s legyen lyeo, tar kéhez, se vagyunk nünk, ho sek és alatt al taütása ünnepeit lett légy nak is a ünnepe, kedvelé kötelessé

— czerberi városunk Ist:án és hadnyaga

— Az orszá vezet él gok a jó fognak e és 15-én július 5 é október vetkező végül de Degenfeld

— vész, ki versenye című fia rosunk eg kisasszon

— ügyvédjé Hét éves fájdalmas kező fő „Eg áldá kis leány fájdalman teai. Dr. Vilma“.

— Karácsony hogy a jó egyike vo czeni szit mai apa valtje vol megszüné vonult, s halála na nézi nyu öreg Dóz volt, kit szive en város mé godjék bé

— T le Karacs előtti ör nyugdíjaz kásán. El czeni kir. rávak — diszes em a volt El széki irodé tolmácsolt mely a tisztviselő őszinte és Kéri a me hogy fog ugymond az őszint sága. Ad családjá ő se az álta Eluók ur szélyese

olasz rész-
nyilatko-
nt, hogy a
6, de egyut-
háboru eső-
sor.
gy külügyi
vetni érde-
nem volna
nagy há-
fogom a
lyzet, mint
matossá te-
nemzetiségi
áljon fent.
ezték, s azt
ennek ma-
ezelja a
n, de e mel-
a nemzeti-
né apólják
lómózdítani
ány ellen a
línének fe-
pában áll,
b szabad-
tűnek, mint
nemzetiségek
meg akkor
ly politikát
sodálkozom
a polgárai
a és Szer-
nek érdeké-
állampolgá-
belzavarok
erbia mint
nagyobb
rak-Magyar
odjanak is
n szigorral
lín — meg-
polgárainak
a győződve,
ép oly bü-
nemzetisé-
hogy önk
án elem is
t, bizonyára
lehetnének
szak, mert
n olyan in-
k apólasá-
talán én
ztelő bizal-
melni a
ennek keret
is cse-
om.
ba ajánlom.
gu, prózai
etben nem
ó küzdelem
y még ma
oly ön sze-
lási dolog-
el emelke-
kus körbe, a
; s szinte
sától, meg-
agy kincset
ággal nyult
Rivadó hó-
sarjaiban, s
minden va-
okintheti ju-
lüz közel,
a tropikus
ezve áll a
t nyárik,
endi Zoltán
a tengerre
kint, talál-
túlve, mely
n halvány,
estek, ajkán
tán retene-
annak a
zedetén bol-
fűi erélyé-
yogott csa-
n elhagyta
ép gyerme-
é, a nagy
ermet es-
kies kacér-
okozta, ugy,
a nőnek s
lyei előtt is
ónap mulva
egész vi-
szóztá ádo-
szétfeszíteni
e nőhöz volt
nyughatat-

mely a kereszténység ezredéves tithait kör-
nyezi, hogy a míg testünk nyugalmat élvez,
gondolkodik részünk levethesse a mindennapi
élet nyüzeit s egyidőre legalább visszatér-
hessen ahhoz az egyszerűséghez, a mely
boldogsággal árasztja el a szívet s megelé-
désrel a kedélyt. A karácsony, a keresztény-
ség egyik legszebb ünnepe, körülbelül össze-
esik a polgári év végével, a mikor mindenki
visszaszokott pillantani arra a nyugvópont-
ra a mit egy év az idő végtelenségében képez. A
bánat és keserűség, a mi az év folyamán ért,
lengé ködfoszalánként merül el a tovaftató idő
messzeségében; a szenvedés és szerencétlenség
fájó keserűt nem érezzük a nyugalom óráiban,
vagy ha érezzük is, a szívnek ártatlan öröme,
a mivel az ünneplő környezet a boldogság lá-
tása előttől, csilapítja szívünk sejtését. Ilyenkor
csak azt érezzük, hogy emberek vagyunk, a kik
szünetelni, fáradni vannak hivatva, s ha a nyu-
galom óráiban visszaemlékezünk arra a néhány
boldog órára és kellemes percre, a mit az év
folyamán töltöttünk, a visszaemlékezés örö-
me tölti el lelkeinket. Felgyultak tegnap
előtt a boldog családi tűzhely előtt a Jézus-
ka által hozott drága ajándékok, melyeknek
látása oly örömmel tölti el a kicsinyek ar-
czait, s a mosolygó arcokról lesugarzó derű
elűzte a szülők arcaitól is a borot. Elmúlt
Karácsony, véle nem sokára lefog forogni az
idő végtelenül forgó tengelyén az esztendő
is, s elkezdődnek az új b a n a t o k, új örö-
mök. Elmúlt Karácsony! De kit nem
lekesit a dicső Istenember példája, kinek szen-
vedési mindenkiné eszébe jutottak e napon,
s legyen a valóságos meggyőződésünk bármi-
lyen, tartozuk a vallásfelekezetek bármelyi-
kéhez, sőt még akkor is, ha vallástalanok
vagyunk, a karácsony ünnepén elkeltt ismer-
nünk, hogy a mi szepet és nemeset az egye-
sek és az emberiség az utóbbi két-ezer év
alatt alkotott, azt egyesgyedűl annak a
tanításra ide téve elő, a kinek világrajvetelét
ünneplük a mult napokon. Kívánjuk, hogy
lett legyen a karácsony ünnep t. olvasón-
nak is a béke, az öröm s a megelégedés
ünnepe, melynek örömei után mindnyájan jó
kedvvel és friss erővel lássunk a munkához a
kötelesség teljesítéséhez.

— **Új tartalékos hadnagyok.** A de-
cemberi előléptések alkalmával a főségi
városunkból Tóth Elek, Solyomossy
István és Zuna Antal urakat tartalékos
hadnagyokká nevezte ki.

— **Újonczfelülvizsgáló bizottságok.**
Az ország egyes nagyobb városaiban szer-
vezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottsá-
gok a jövő 1887. évben a következő napokon
fognak egybegyűlni: január 5-én, ápril 14
és 15-én május 4. és 5-én, június 6. és 7-én
július 5-én, augusztus 4-én, szeptember 7-én.
október 14. és 15-én s szűkese esetében kö-
vetkező hétköznapjain, november 4. és 5-én
végül december 5-én. Debreczenben. gróf
Degenfeld József főispán, az elnök.

— **Léderer Dezső** a fiatal hegedű mű-
vész, ki városunkban nem rég sikerrel hang-
versenyzett „Három eredeti magyar népdal“
címmel füzetre hirdet előfizetést. A dalok vá-
rosunk egyik szép leányának Berger Ilka
kisasszonynak vannak ajánlva.

— **Dr. Ozory István** városunk e jeles
ügyvédjé és családját szomorú gyász érte.
Hét éves kis leánykájuk hirtelen meghalt. A
fájdalmas sujtott szülők részéről a követ-
kező közönet közzétételére kértünk fel:
„Eg áldását kérjük azokra kik felejtethet
kis leányunk elhalálása alkalmával végtelen
fájdalmunkat részvétükkel igyekeztek enyhí-
teni. Dr. Ozory István és neje szül.: Benko
Vilma“.

— **Az öreg Dózsa bácsi meghalt.** A
karácsonyi ünnepen érkezett a szomorú hír,
hogy a jó öreg Dózsa bácsi meghalt. Dózsa
egyike volt az intendatura idejében a debre-
czeni szántársulat első rendű tagjainak. Drá-
mai apa szerepeket játszott s mindig ked-
veltje volt a közönségnek. Az intendatura
megszűnése után Nagyváradon nyugalomba
vonult, s utolsó éveit ott töltötte el, egész
halála napjáig élvezve a debreczeni szí-
nési nyugdíjintézet havi segélyzét. Az
öreg Dózsa bácsi ritka derék jellemes ember
volt, kit Nagyváradon a hol csak megfordult
szíve-n látták, s halála bizonytal az egész
város mély részvétét ébresztette fel. Nyu-
godjék békével.

— **Tisztelgés.** Szép jelenet játszódott
le Karácsony első napján Szombaton a dél-
előtti órákban Szögyény István
nyugdíjazott kir. törvényszéki Elnök ur la-
kásán. Ekkor nyújtotta ugyaíis át a debre-
czeni kir. törvényszék segédhivatali tisztika-
rának — már általunk is közölt szövegű —
diszes emlékbünet egy öt tagú küldöttség
a volt Elnöknek. Juhász Lajos törvény-
széki irodaigazgató, mint a küldöttség elnöke
tolmácsolta azon ragaszkodást és szeretetet
mely a volt Elnököt minden egyes kezelési
tisztviselő részéről környezé s melynek
öszinte és élő tanujele ezen emlékbünet.
— Kéri a most már nyugalomba vonult Elnököt,
hogy fogadjja azt szívesen, mely — habár
ugymond állásunkhoz képest szerény is, de
az öszinte szeretetünk annál szebb bizony-
sága. Adja a gondviselés, hogy szeretett
családja örömeire még nagyon soká élvezhes-
se az általa óhajtott nyugalmat. — A volt
Elnök ur kedves családja körében rendkívüli
szívesen fogadta a küldöttséget s megha-

tottan köszönte meg ezen szép megemlékezést
azon tisztviselői kar részéről, melyet ő olyan
nyon szeretett. Elérzékenyülve szorított
kezet a küldöttség minden egyes tagjával,
kérve őket, hogy őt jó emlékképpen azután is
tartsák meg. Az emlékbünet mely Dávid-
háza y Kálmán fiatal, de e téren már kiváló
ügyességű iparosunk által állítottat ki, finom
tenger zöld plüssből készült — közepén
szép bronzszínű monogrammal van ékítve,
belső lapjai pedig — a volt Elnök pompásan
sikerült tolráju arcoképe inuiciálékkal dí-
szítve és szépen sikerült caligraphice írott
szövegével Kékessy Imre műve, kinek az
ilyenek készítéséhez valóban rendkívüli szép
tehetsége van s a kinek az olajfestészet
teréin is több sikerült alkotásai dicsérik ké-
szítőjüket ügyességét.

— **A népkönyha** javára újabb ad-
kozta: Löwy Arminé 1 frt, N. N. 1 frt,
Terey Józsefné 1 frt, Kain Józsefné 1 kl-
riza 1 kl. szilva.

— **Az első karácsony-ünnepély egy
debreczeni iskolában.** Bizony ilyen is volt
már Debreczenben f. hó 24-én délután és
pedig a legifjabb és legszegényebb egyház t.
i. az evang. egyház iskolájában. Az érdem
ezen szép ünnepélyért Osterlamm Ernőné
Handtel Vilmosné, Materny Lajosné és Ga-
nofszky Lajosné urnöket illeti. Az ünnepély
a leányok tanteremében folyt le, hol az ajtó-
val átellenben, az iskola háttérében, 2 aszta-
lon egy-egy karácsonyfa volt felállítva, mind-
kettő gyönyörűen feldíszítve, ezek között egy
hosszu asztalon a kiosztandó ajándékok voltak
elhelyezve, minden a legnagyobb csinnal és
izléssel. A karácsonyfák felállítására körül egy
egész fél napig fáradoztak Handtel Vilmosné,
Ganofszky Lajosné urnök és Kühne Ilona,
Mentze Augusta és Zatorszky Matild kisas-
szonyok. Délután 4 órakor kezdődött az ün-
nepély szép női és úri közönség jelenlétében
Meggyújtatva a sok apró gyertya, bevezet-
tettek a gyermekek, kik a meglepetéstől
pár percig olyanok voltak, mintha szobrok-
ká váltak volna; midőn a meglepetéstől ma-
gokhoz tértek, a gyermekek kéthangú éneke
és egy leánykának imája után Materny
Lajos lelkész intézet hozájuk rövid beszédet,
mire az ajándékok kiosztása következett. —
A szegényebbek felekezeti különbség nélkül
kaptak ruha neműeket és játékokat, a többiek
könyveket vagy játékokat; nyalánkságot azon-
kívül természetesen mindenki kapott. Még a
tanítóról sem felekezett meg a kis Jézus,
mert mindegyik számára egy-egy 5 pecétes
levél függött a karácsony fákra. Isten áldja
azokat a jó lelkű urnöket, a kik
anyanyaknak örömet szereztek! Bizony nem
egy jelenvolt férfi és nő szemébe könyet
csaltak. — Jelen voltak többek között a
már említették kívül, Géresi Kálmáné,
Dietrich Adolfné, Weszter Istvánné, Mouil-
ard Viktorné, Springer Józsefné, Czapek
Pálné, Békési Adolfné, Dalnokyné, Lakyné,
Forgách Karolyné stb.

— **Tánciskola.** Alföldy Károly köz-
kedveltségnek örvendő táncmester január
hó 3-án új tanfolyamot nyit, melyre eddig
is szép számmal jelentkeztek kezdő s haladó
üvéndékek, annyival is inkább óhajtuk ezt
olvasóink tudomására juttatni, mivel Alföldy
ur ezen tanfolyam bevezetésével városunkból
elutazni szokott kör útjára, a honát csakis
jövő őszre tér vissza. Jelentkezni lehet ifj.
Csáthy Károly ur könyvkereskedésében és a
táncitanító lakásán: Csapó: kis szappanos
utca 409. sz.

— **Gyászjelentés.** Fajdalomtól tört szív-
vel tudatjuk, forrón szeretett nőm, illetve
anyánk, leányom, testvérünknek néhai HEI-
NÉ VILMOSNÉ szül. Vámosy Lilának
folyó hó 25-kén reggel 7 és 1/2 órakor, éle-
te 51-dik évében, történt gyászos kimúltat.
Szeretett hallottunk hiit tetszemi folyó hó
27-kén, délután 3 órakor, a homokkört-sor
3487. számú házuknál rövid ima után, a re-
form. vallás szertartása szerint a latvan-ut-
czai ref. temetőben a családi sírboltba, fog-
nak örök nyugalomra tétetni. Mely végtsiz-
teggételtre az elhunytak rokonait, ösmerő-
seit s a közönséget bánatos szívvel meghív-
juk. Debreczen, 1886. December 25. Heibe
Vilmos, gyermekeivel Alfréd és Margiétta,
Ozv. Vámosy Karolyné, Vámosy István,
Vámosy Ida. Legyen könnyű a föld, a felejt
hetetlen hamvak fölött.

— **Kabai olvasó egyesület** által 1887.
Január hó 2-án az „ev. ref. új iskola épület-
ben“ az egyesületi házépítési alap javára tánc-
vigalmat rendezték, Belépti-díj személye-
ként 1 frt. A jótékonyozól iránti tekintetből
felülfizetések köszönettel vétettek s hirli-
lag nyugtáztattuk.

— **Az Ur küldte.** Az utcákon bolyo-
gott a férj szellő, vékony kabátban, mert
melegbe nem volt; hiszen oly szegények
ők. De ő nem fázott. Fiatal volt még, az
élet és fáradság teljes erejében. Lassan és
tétova léptekkel haladt egyik utcáról a má-
sikra, megállt a ragyogó kirakatok előtt,
a melyek most százsor csabítóbbaknak tűntek
főle, mint azelőtt. Ah! a prémes kabá-
tok, a seiyem szövetek, a meleg és hideg
takarók megvilágítva a gázlámp fénye által
ugy kináltatták magukat. Megállt előttük
bámulta őket; a járkelők meg-meglökték,
egyném-lyik morgott is valamit a nagy ri-
noceroszról. Nem hallotta a sértést, nem
érezte a lökést. Ott forrongott az agyában
a gondolat, az a kínos, emésztő gondolat,
hogy megkellene lépni valamivel a kis fele-
sége. A kicsi asszonyt, a ki most otthon
fekszik beteg az ágyban. Kínos és emésztő

azért volt ez a gondolat, mert a férfi s e-
gény és mit fog érni vajjon a ma vejt ra-
gyogó selyem ruha, ha holnap hideg szobá-
ban kell azt fölvenni, — hidegben igeu, mert
akkor nem telik fára. A gázlámpák ördög-
szemeikkel csabítólag néztek rá a kirakatok-
ból, unszolták, hogy — no végy valamit;
no nézd, milyen szép dolgok vannak itt,
meonyire örülne ezeknek az asszony! De te
nem vásárolsz semmit; eradj inkább innen,
mi nem akarunk rád nézni, mert te egy esu-
nya és rozsz ember vagy. Te akard, te kívá-
nod, te követeled, hogy szeressen téged az
asszony, szeressen rongyosan is és bár ő fog
neked ajándékozni valamit, valami édeset, a
napokban te nem adsz neki semmit, te egy
haszontalan vagy, a ki nem vesz karácsony
szent napjára a feleségének semmit! — Ta-
gadhatatlan, hogy a gázlámpák beszédében
bizonyos mennyiségű üzleti szellem is volt;
hanem a férfi azért lehorgaszította a fejét és
igen szomorú volt. — De egyszersmind erős
is. Az öröm szép és megindító a szeretet
könyje, a mit a tuláradt szív a szemekbe
hajt, de komolyabb a létkérdés és egy font-
busnak nem örül ugyan senki, de mégis in-
kább kellett, mint a ragyogó fényes selyem
A férj erős volt, hazafelé indult és fájt neki;
az ő szegénységében is boldog házassága
óta talán először fájt neki végtelenül, hogy
ő szegény. Otthon féltékeny nyitotta be az
ajtót, a lámpa esőndesen égett az asztalon,
az asszony féloldalt hajtv a párnára a fejét,
szendergott. Szép volt, arcan a szenvedés
nyomaival. Odarokadt az ágy elé a férj,
adajhajtotta fejét a gyöngye kézre és sirt. —
„Nem adhatok neked semmit, semmit, mert
szegény, nyomorult vagyok! Te haragszol,
látom. Haragudjál, mert én megérdemlem
azt!...“ A nő megcsókolta a férje homlo-
kát és szeliden fölemelte fejét. — „Idé nézz!
— suttogó csendesen és a sápadt fehér arc
pirosra vált — nézd ezeket! — Két kicsi,
apró ujszilott csecsemő fekdtt az ágyon.
Bátran néztek a tatára, hiszen ők már egy
pegyed napot éltek! — és nevettek. — Az
Ur küldte! — mondá az asszony. — Az Ur
küldte! — mondá a férj, — legyen az ő
neve áldott!

— **Az én trémám.**
— **1. eköszöntő.**
Most már másodikban írok e lap-
czájában arról a trémáról, a mit én a deb-
reczeni közönséggel szemben oly feltűnő mó-
don érzek. Az a tréma! Milyen komikusán
hangzik ez a mondás „io trémo“ a magyar
kir. opera egyik másik „lasz énekesének
szájában! A mikor Perotti énekel hogy „io
trémo“ — a közönség nevet, s én is nevet-
tem rajta. Most pedig ezt a — szót „io tré-
mo“ nem találom komikusnak. Isten-m csak
valami különöst ne eredményezzen nekem ez
a tréma. Sajnálkozzék, vagy nevelsen felet-
tem akárhoi, de Magyarország legmagyarabb
közönségének a kegye elnyeresésénél trémá-
zom. Itt állok! Csak még pár óra választ el,
s aztán megkondul a harang, az ügyeib meg-
adja a jelt, a zéne elhangzik, meg egyet csiri-
pel a villamos csengetyű, s én a debreczeni
közönség előtt állok. A darabban enyim az
első szó. Ezzel kezdem, „kiliczetáltak“ (Ez
aztán a találó szatira) s az utolsó szó a kö-
zönségé lesz.

Apropos: kiliczetáltak. Eperjesről jöven
Debreczenbe, Miskolczon tudtal adták tég-
nap déli egy órakor, hogy Debreczen felé
csak éjjel után 3 órakor indulhatok.

Tehát itt kell időzőm délutáni egy
óráról éjjelutáni háromig. Mondok, már csak
bemelegyek Miskolcz városába, s megtudom,
hogy kiliczetáltak-e már a házamból. Mert
ugy kérem a dologt venni, hogy volt nekem
Miskolczon egy házam meg egy szőlőm, a
melyet novemberben szántak a liczetációra.
Bemelegyek, tudakozodom hogy elliczetáltak e
már s hogy ki vette meg?!

Elég az hozzá, hogy azt az értesítést
kaptam, hogy a liczetáció t elhalsz-
tották, hogy mikorra — senki sem tudta meg-
mondani. Goudo om azét halasztották el, hogy
a perköltséget egy kicsit nevelni lehessen. S
ugy látszik, hogy az elhalasztás csakugyan
sikerült. Annyi bizonyos, hogy tavaszkor még
nekem fog kellenni ráfizetni az ügyvédeknek
ha megtartja a házamat és szőlőmet — li-
czetálás nélkül“.

Most a tény az, hogy a ház még az enyém
vagyis: még az én nevemre van telekköny-
vezve. S ezen én annyira megörvedtem, hogy
a „grand hotel Stögemájeren“ vacsora után
rögtön követeltem a panasz könyvet — min-
den tréma nélkül. — En ma még miskolczi
házi ur vagyok, tehát kifejezést adhatok
a panaszomnak. — Es ezt irtam be:
Panaszom — először az, hogy a ma
gyar Miskolcz városának első hoteljében
az adminisztráció német; másodsor az, hogy
magyar étlapot egyáltalán látni sem lehet, és
harmadsor az, hogy Magyarországon nem
nevezheti magát „grand hotelnek egy olyan
hotel, a hol a „Budapesti Hirlapot“ nem já-
ratják.

De mi köze mindehez a debreczeni kö-
zönségnek az én veudég szereplésem alkalmá-
ból? Semmi köze. Csak én beakartam szá-
molni időmmei, beszédemmel és cselekedetem-
mel az utolsó hétről. A trémázó tulajdonsága
hogy mindent össze vesza beszél mindaddig,
míg a kerékvágásba nem jut. — Majd ha el-
mondtam az első szót a színpadon, hogy —
„kiliczetáltak“ — akkor elfelejttem a tré-
mát, és elfelejttem azt, hogy Miskolczon ki-

liczetálnak. De ez még csak egy délutánról
szól. Hát még az egész mult hét, melyet
Eperjesen töltöttem. Nos tehát Eperjesen ki-
lenezszer kellett volna fellépnem, de a 4-dik
előadás után többet egyet sem játszottam,
hanem a helyett bezárkóztam a szobámba
doktorot hivatam, s el kezdtem kuráltatni azt
a kis náthát a mi most minden második em-
bernek van. Eszembe jutott, hogy én hat nap
mulva Debreczebe megyek, s ha megint
nátha bajjal érek oda — vége lesz a világnak.
Olyan nincs! Fogtam magam és bevetttem
egy egész patikát. Az odavaló orvosok mind
elhanyagolták betegüket, mert mindnyájának
egy náthát kellett operálni. S dacára az
eperjesi orvosok ezen hanyagságának — egy-
etlen egy uszorás sem pusztult el emiatt.
— Az eperjesi társulat kétségbe volt
esve, — szaladgált jobbra, balra, — de
segítség nem volt, mert az én debreczeni
trémám nem engedett játszani. Hat napig ki
se jöttem a szobából, s kilence helyett — mon-
dám csak négyet játsztam.

De el is mult a bajom s most olyan
egészségesen állok itt — mint a debreczeni
makk.

A nátha elmúlt, de a trémám növeke-
dett. Ehez már nem is kértettem az eperjesi
orvosokat, mert bizonyos voltam felőle hogy
ehoz egyetlen egy eperjesi orvos sem ért.
Enek elmulasztásához csak Debreczenben
értenek. De itt sem a doktorok — hanem az
egész közönség.

Solyomosi Elek.

— **S z i n h á z.**
A karácsonyi ünnepek alatt „A tün-
dér fátyol“ és „Czigány báró“
kerültek színpadra. Közönség mindkét alkalom-
mal zafoláig megtöltötte a színházat, mit
a két fővárosi színvonalon álló előadás meg
is érdemelt. „Tündér fátyol“ előad-
sán kivált a szép díszletekben gyönyörködött
a közönség, mit Boránd nagy ügyessé-
ggel dirigált. A szereplőknek jó kedvök volt
s a sok szép tündér kellemes látványt nyuj-
tott. — Tegnap „Czigány báró“
még jobban megtelt a ház, mint előző este. —
A közönség dacára hogy elég korán
értesült Német elmaradásáról mégis zafoláig
megtöltötte a nézőtér. Dobó sikeresen birko-
zott meg szerepével Zsupannal. A többi sze-
repőről is mindről azokat mondatnák el
amit már annyiszor elmondunk. Megróni va-
lót nem, csak dicséretre érdemest találunk
az előadásban. Ma premiee lesz. Előkerül a
„P a r a s z t k i s s z o n y“ Berzák nép-
színműve, mely a fővárosban nagy sikerrel
tartja magát a repertoiron.

Német h József ur, ki a színügyi
bizottság meghívására jött volna le vasárnap
a nyugdíj alap javára vendégszerepelni, Ka-
rácsony másod napján tudatta táviratilag,
hogy Blaháné édes anyja halála miatt a mű-
sor megváltozott a népszínházról — amennyi-
ben ott a Czigánybáró vették elő s igy nem
jöhet. A consortium még ünnepek előtt ki-
nyomatván a 3 ünnep napra való színpadot
és mert az ünnep miatt sem a nyomda, sem
hirlapok nem álltak rendelkezésére, nem te-
hetett egyebet, mint órá után az előcsar-
nokban kifüggesztett táblán tudatta ezt, és
11 órára jelentéseket ragasztott és hordatott
ki. De a consortium dicséretre meg-meljtük
még azt is, hogy a pénztárnál minden jelent-
kezőnek előszóval is megmondták, hogy Né-
meth nem fog játszani. — Igy a közönségből
senki sem mondotta igazságosan hogy meg-
csalták volna. A nyugdíjintézet javára Né-
meth József bizonynyal később játszani
fog egyszer s bár mely napon jöjjön is le,
őt itt zsufolt ház fogja várni.

Solyomossy Elek a népszínház kitűnő
komikus a megérkezett városunkba s hol-
nap megkezdte nagyrdekü vendégszereplését.
Fellép Offenbach gyönyörű operettjé-
ben „F a v a r t n e b e n“ is holnap utol-
Az öreg Pont-Sablé márkí egyike Solyomossy
legremekbobb alakításainak, melyben sokszor
elragadta a fővárosi közönséget. Solyomosi
oly gazdag komikai erővel bír, a milyen ma-
gyar színésznél ritkítja pártját, azért a ki
nevetni kaczagni szeret az eimegy a színház-
ba gyönyörködni a Solyomossy mesteri alakí-
tásaiban. Első fellépéte holnap „A z á r e u-
d á s z i d ő“ ban lesz. Olyan igazi törül-
metszett zsidót fogunk látni, a ki minden
szavában, minden mozdulatában jellemzetes
és kacagató. Különbea egészen felesleges
a Solyomossy vendégszereplésére buzdítani a kö-
zönséget, mert azok iránt különben is oly
nagy az érdeklődés, hogy már ma több első-
rendű ülőhelyre számos előjegyzés történt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, kedden, december 28-án: SOLY-
MOSI ELEK ur első vendégfellépésével,
bérletfolyamban.
Az árendás zsidó.
Népszínmű 3 felvonásban.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

